

Hà Nội, ngày 01 tháng 9 năm 2023

Số: NNHD-09/BTBO/TTCN

**BẢN TIN DỰ BÁO KHÍ TƯỢNG THỦY VĂN
PHỤC VỤ NÔNG NGHIỆP KHU VỰC BẮC TRUNG BỘ
THỜI HẠN THÁNG**

(Từ ngày 01/9/2023 đến ngày 30/9/2023)

1. Thông báo tình hình khí tượng thủy văn nông nghiệp tháng qua

Trong tháng 8/2023, độ ẩm không khí trung bình trong khu vực dao động trong khoảng 68-82%; Tổng tích ôn hữu hiệu (tổng nhiệt độ tích lũy) trong tháng dao động trong khoảng 611-677°C; Bốc thoát hơi tiềm năng dao động trong khoảng 94-97mm; Tổng lượng mưa hữu hiệu trong tháng dao động trong khoảng 7-160mm; Nhiệt độ tối cao trung bình từ 32-37°C, nhiệt độ tối thấp trung bình từ 26-28°C, nhiệt độ trung bình tại khu vực Bắc Trung Bộ phổ biến cao hơn TBNN từ 0,5-1,0°C. Tổng lượng mưa tại khu vực Bắc Trung Bộ xấp xỉ đến thấp hơn TBNN từ 20-40%; riêng tỉnh Thừa Thiên Huế thiếu hụt 50% so với TBNN cùng thời kỳ. *(Nguồn: Trung tâm DB KTTV QG)*

Trong tháng 8/2023, đã xuất hiện 1 đợt nắng nóng kéo dài từ ngày 05-20/8, tại khu vực từ Thừa Thiên Huế đến Khánh Hòa với nhiệt độ cao nhất phổ biến từ 35-38°C, có nơi trên 38°C; trong đó, các ngày từ 08-10/8 và 16-17/8, nắng nóng mở rộng ra khu vực các tỉnh Nghệ An và Hà Tĩnh. Đặc biệt, các đợt nắng nóng diện rộng này đã quan trắc được một số giá trị nhiệt độ cao nhất tuyệt đối ngày vượt giá trị lịch sử (GTLS) cùng thời kỳ. Trong tháng 8/2023, đã xuất hiện 3 đợt mưa diện rộng, cụ thể: đợt từ cuối tháng 7- ngày 10/8, 12-16/8 và từ ngày 18/8-nay; đáng chú ý đợt mưa cuối tháng 7- ngày 10/8, do ảnh hưởng của rãnh thấp kết hợp với hội tụ gió trên cây, khu vực Bắc Trung Bộ có mưa lớn trên diện rộng. Trong các đợt mưa, đã xuất hiện một số giá trị lượng mưa ngày cao nhất vượt GTLS cùng thời kỳ *(Nguồn: Trung tâm DB KTTV QG)*.

Bảng 1: Tình hình khí tượng nông nghiệp tháng qua (01-31/8/2023)

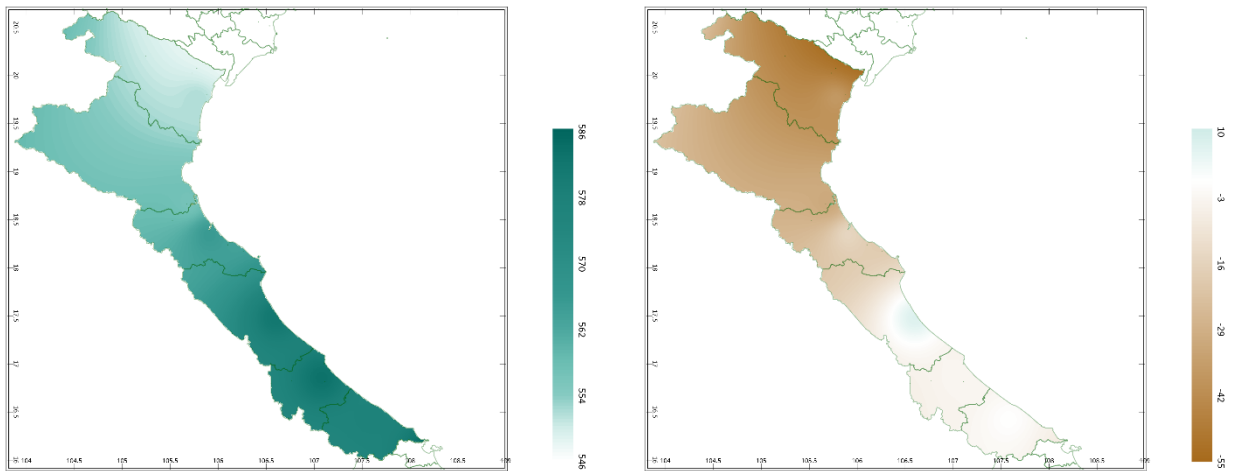
Yếu tố	Thời gian			
	Tuần 1	Tuần 2	Tuần 3	Tháng 8
Độ ẩm không khí (%)	67-83	68-84	67-78	68-82
Nhiệt độ tối cao (°C)	31-36	33-38	34-37	32-37
Nhiệt độ tối thấp (°C)	26-28	26-29	26-28	26-28
Tích ôn hữu hiệu (°C)	195-222	206-235	213-232	611-677
Mưa hữu hiệu (mm)	1-69	3-82	0-11	7-160
Bốc thoát hơi tiềm năng (mm)	31-32	32-33	31-32	94-97

Trong tháng 8, lúa Hè Thu trong khu vực phổ biến trong giai đoạn trổ bông – chín sữa – chín sấp, một số diện tích lúa Hè Thu sớm đã cho thu hoạch. Trong tháng, thời tiết của khu vực phổ biến có mưa rào và dông rải rác, cục bộ có mưa vừa – mưa to, có nơi mưa rất to. Mưa to tập trung chủ yếu tại các tỉnh thuộc phần phía Bắc của khu vực (đặc biệt từ ngày 04-06/8, trên địa bàn tỉnh Nghệ An đã xảy ra mưa lớn, sạt lở đất; đồng thời, ngày 18/8, trên địa bàn tỉnh Nghệ An đã xảy ra mưa lớn kèm theo gió mạnh) đã gây ra tình trạng đổ ngã, ngập úng và thiệt hại hoàn toàn cho nhiều diện tích lúa; bên cạnh đó, mưa to còn khiến cho quá trình thụ phấn trên lúa diễn ra không thuận lợi, ảnh hưởng đến năng suất và sản lượng lúa khi thu hoạch. Tại các tỉnh thuộc phần phía Nam của khu vực, thời tiết phổ biến ngày nắng - nắng nóng, có nơi nắng nóng gay gắt, lượng mưa không đáng kể đã khiến cho nhiều diện tích lúa bị thiếu nước, ảnh hưởng đến quá trình sinh trưởng và phát triển của cây lúa. Trong tháng qua, cây lúa chịu tác động chủ yếu bởi các đối tượng như sâu cuốn lá nhỏ, sâu đục thân, rầy nâu/rầy lưng trắng, bệnh đạo ôn, bệnh khô vằn, bệnh đốm nâu, bệnh lem lép hạt...

Cây ngô trong tháng 8 ở các giai đoạn trổ cờ - phun râu – phát triển bắp – thu hoạch. Phần phía Bắc của khu vực, trong nửa đầu tháng 8, thời tiết phổ biến có mưa vừa – mưa to, có nơi mưa rất to nên nhiều diện tích ngô bị ngập úng (nhất là các vùng trũng thấp), ảnh hưởng đến quá trình sinh trưởng của cây; bên cạnh đó, mưa to còn khiến cho một số diện tích ngô trong giai đoạn trổ cờ - thụ phấn bị ảnh hưởng, từ đó gây ra hiện tượng ngô không hạt, thưa hạt, hạt ngô bị

lếp khi thu hoạch. Tại nửa phía Nam của khu vực, thời tiết phổ biến ngày nắng – nắng nóng, có nơi có nắng nóng gay gắt, có mưa rào và dông rải rác, nhưng lượng mưa không đáng kể đã gây ra tình trạng thiếu nước cho cây ngô; tuy nhiên, nắng nóng đồng thời ít mưa đã giúp cho công tác thu hoạch – chế biến – bảo quản các diện tích ngô đã đạt thành phẩm diễn ra thuận lợi. Sâu keo mùa thu, rệp hại cò, sâu đục thân, sâu đục bắp, mọt hại... là các đối tượng gây hại chủ yếu trên cây ngô trong tháng 8.

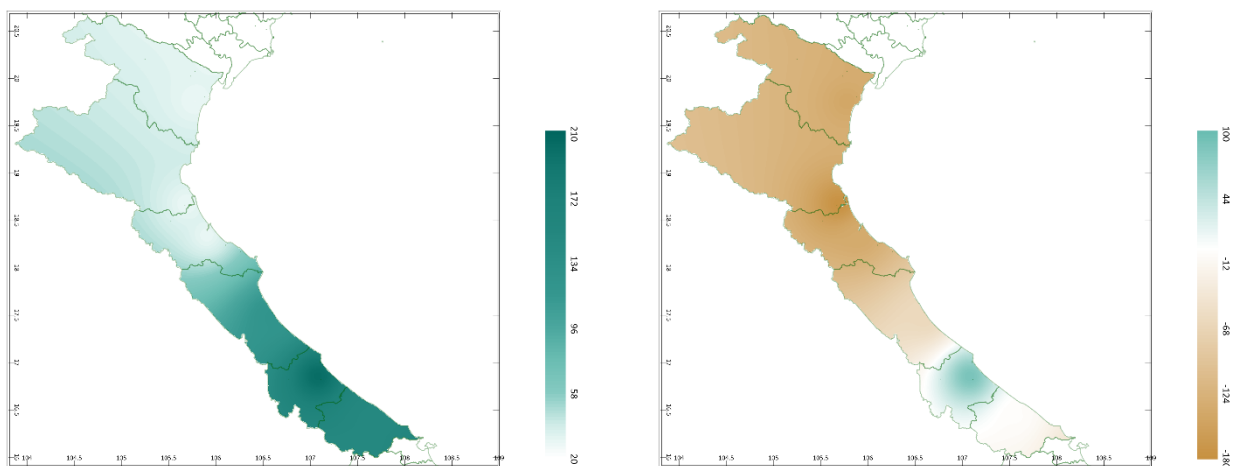
2. Dự báo khí tượng nông nghiệp (từ ngày 01/9/2023 đến ngày 30/9/2023)

a) Tổng tích ôn hữu hiệu tháng

b) Mức độ sai khác so với cùng kì năm trước

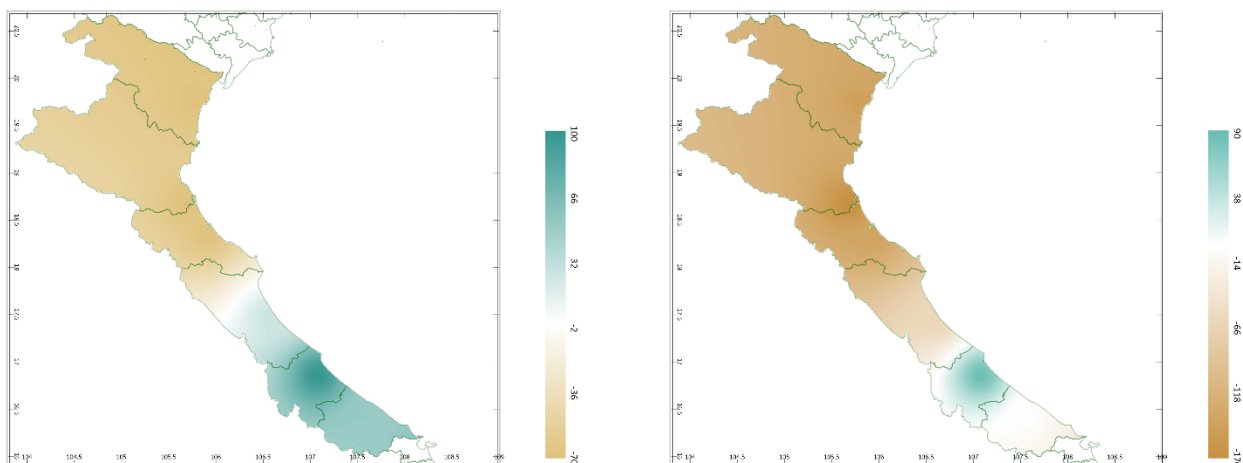
Hình 1: Bản đồ tổng tích ôn hữu hiệu

a) Tổng lượng mưa hữu hiệu tháng

b) Mức độ sai khác so với cùng kì năm trước

Hình 2: Bản đồ tổng lượng mưa hữu hiệu

a) Cân bằng nước

b) Mức độ sai khác so với cùng kì năm trước

Hình 3: Bản đồ cân bằng nước

Trong tháng tới, nhiệt độ tối cao trung bình từ 32-33°C, nhiệt độ tối thấp trung bình từ 22-25°C, tích ôn hữu hiệu (tổng nhiệt độ tích lũy) trong tuần đầu của tháng dao động trong khoảng 186-199°C, trong tuần giữa tháng dao động trong khoảng 178-191°C, trong tuần cuối của tháng dao động trong khoảng 187-195°C. So với cùng kỳ năm trước, tổng tích ôn hữu hiệu (tổng nhiệt độ tích lũy trong tháng) tại các tỉnh thuộc phần phía Bắc của khu vực bao gồm Thanh Hóa, Nghệ An, Hà Tĩnh và một phần phía Bắc của tỉnh Quảng Bình có xu thế thấp hơn cùng kỳ từ 3-38°C; một phần nhỏ phía Đông của tỉnh Quảng Bình, tổng tích ôn hữu hiệu có xu thế cao hơn cùng kỳ khoảng 8°C; Các vùng còn lại trong khu vực, tổng tích ôn hữu hiệu tương đương cùng kỳ.

Tổng lượng mưa hữu hiệu trong tuần đầu của tháng dao động trong khoảng 11-59mm, trong tuần giữa tháng dao động trong khoảng 4-73mm, trong tuần cuối của tháng dao động trong khoảng 5-10mm. So với cùng kỳ năm trước, tổng lượng mưa hữu hiệu tại tỉnh Quảng Trị có xu thế cao hơn cùng kỳ khoảng 91mm; Các tỉnh còn lại trong khu vực, tổng lượng mưa hữu hiệu có xu thế thấp hơn cùng kỳ từ 3-176mm.

Độ ẩm không khí tháng 9/2023 dao động trong khoảng 76-82%. Lượng bốc thoát hơi tiềm năng dao động trong khoảng 92-96mm. Mức độ đáp ứng nước cho cây trồng ở nhiều nơi không đảm bảo (thiếu hụt có thể lên đến 69% so với nhu cầu), một vài nơi lượng mưa dự báo trong tháng tới cao hơn so với nhu cầu của cây trồng lên đến 100%.

Bảng 2: Dự báo các đặc trưng khí tượng nông nghiệp tại khu vực

Yếu tố	Thời gian			
	Tuần 1	Tuần 2	Tuần 3	Tháng 9
Độ ẩm không khí (%)	80-87	76-83	71-76	76-82
Nhiệt độ tối cao (°C)	32-33	31-32	31-32	32-33
Nhiệt độ tối thấp (°C)	23-25	22-25	24-26	22-25
Tích ôn hữu hiệu (°C)	186-199	178-191	187-195	552-584
Mưa hữu hiệu (mm)	11-59	4-73	5-10	29-203
Bốc thoát hơi tiềm năng (mm)	31-33	31-32	30-31	92-96
Cân bằng nước (%) (Cây trồng hàng năm)	-69 ÷ 100%			

3. Cảnh báo khả năng tác động đến sản xuất nông nghiệp

Nhiệt độ trung bình tháng 9/2023 tại khu vực Bắc Trung Bộ cao hơn so với TBNN từ 0,5-1,0°C; Tổng lượng mưa phổ biến ở mức cao hơn so với TBNN từ 5-15%. Trong tháng, bão/ATNĐ có khả năng xuất hiện từ 1-2 cơn trên khu vực Biển Đông và có thể ảnh hưởng đến khu vực Bắc Trung Bộ. Trong tháng 9/2023, nắng nóng có khả năng xuất hiện trên diện rộng tại khu vực Bắc Trung Bộ đan xen giữa các đợt mưa, có thể xuất hiện những ngày có nắng nóng gay gắt cục bộ. Trong thời kỳ dự báo, dải hội nhiệt đới có khả năng hoạt động trên khu vực Nam đồng bằng Bắc Bộ và Trung Bộ, do vậy Bắc Trung Bộ sẽ có nhiều ngày có mưa rào và dông, có ngày xuất hiện mưa vừa, mưa to, có nơi mưa rất to tập trung trong khoảng 10 ngày đầu tháng. (Nguồn: Trung tâm Dự báo KTTV Quốc gia).

Lúa Hè Thu tháng 9 ở các giai đoạn ngâm sữa – vào chắc – chín – thu hoạch. Trong tháng 9, khu vực Bắc Trung Bộ có khả năng xuất hiện nắng nóng trên diện rộng. Dự báo lượng mưa hữu hiệu của khu vực trong tháng tới dao động trong khoảng 29-203mm; lượng bốc thoát hơi tiềm năng dao động trong khoảng 92-96mm. Do lượng mưa dự báo trong tháng 9 có sự phân bố không đồng đều, mức độ đáp ứng nước cho cây trồng trên toàn khu vực có sự phân hóa rõ rệt. Tại các tỉnh thuộc phần phía Bắc của khu vực (Thanh Hóa, Nghệ An, Hà Tĩnh) có lượng mưa không đáng kể, mức độ đáp ứng nước cho cây trồng không đảm bảo, thiếu hụt có thể lên đến 69% so với nhu cầu, do đó, người dân cần chú ý chủ động tưới thêm nước cho cây lúa, đảm bảo duy trì mực nước trong ruộng khoảng 3cm đối với các diện tích lúa trong giai đoạn ngâm sữa – chắc xanh (chín sấp); đối với các diện tích lúa bước sang giai đoạn chín chuẩn bị cho thu hoạch cần rút cạn nước trước khi thu hoạch khoảng 10 ngày để thúc đẩy quá trình chín và giúp cho công tác thu hoạch các diện tích lúa đã chín diễn ra thuận lợi hơn. Đối với các tỉnh thuộc phần phía Nam của khu vực (Quảng Bình, Quảng Trị, Thừa Thiên Huế), lượng mưa dự báo tháng 9 tương đối cao, nhu cầu nước cho cây trồng cơ bản được đảm bảo, nhiều nơi lượng mưa dự báo có thể cao hơn

so với nhu cầu của cây trồng lên đến 100%; do đó, người dân cần theo dõi chặt chẽ diễn biến thời tiết và chủ động có các biện pháp nhằm thoát nước kịp thời cho cây lúa, đặc biệt là các diện tích lúa đã chín chuẩn bị cho thu hoạch cần tháo cạn nước, tranh thủ những ngày nắng ráo, kịp thời thu hoạch diện tích lúa đã chín. Trong tháng 9, cần chú ý theo dõi và phòng trừ một số đối tượng sâu bệnh hại trên cây lúa như chuột, nhện gié, bệnh đốm nâu, bệnh lem lép hạt...

Cây ngô chủ yếu vào giai đoạn phát triển bắp – thu hoạch. Dự báo lượng mưa trong tháng 9 có sự phân bố không đồng đều; các tỉnh thuộc phần phía Nam của khu vực (Quảng Bình, Quảng Trị, Thừa Thiên Huế) có khả năng nhận được lượng mưa dự báo tương đối cao, ngược lại, các tỉnh thuộc phần phía Bắc của khu vực (Thanh Hóa, Nghệ An, Hà Tĩnh) dự báo có mưa tương đối thấp. Do đó, tại các tỉnh phía Bắc của khu vực, người dân cần chú ý chủ động nguồn nước để tưới bổ sung cho các diện tích ngô đang trong thời kỳ phát triển bắp nhằm đảm bảo duy trì độ ẩm đất khoảng 70-75%; đối với các diện tích ngô đã chín hoàn toàn có thể cho thu hoạch, cần tranh thủ những ngày thời tiết tạnh ráo để thu hoạch triệt để. Tại các tỉnh phía Nam của khu vực, dự báo lượng mưa tháng 9 tương đối cao, mức độ đáp ứng cho cây trồng cơ bản được đảm bảo, nhiều nơi lượng mưa dự báo trong tháng tới có thể cao hơn so với nhu cầu của cây ngô lên đến 100%, nên cần chú ý tiến hành thoát nước kịp thời cho cây ngô nhằm tránh ứ đọng nước trong ruộng sẽ ảnh hưởng đến bộ rễ và phát sinh nấm bệnh trên cây ngô.

Trong tháng, bão/ATNĐ có khả năng xuất hiện từ 1-2 cơn trên khu vực Biển Đông và có thể ảnh hưởng đến khu vực Bắc Trung Bộ, người dân cần theo dõi chặt chẽ diễn biến thời tiết; thường xuyên cập nhật các bản tin dự báo về bão/ATNĐ để chủ động các biện pháp ứng phó kịp thời.

Tin phát ngày: 01/9/2023

Thời gian ban hành bản tin tiếp theo: ngày 01/10/2023

**Người chịu trách nhiệm
ban hành bản tin**

Phạm Thị Kim Phụng